

Pécsi Tudományegyetem által létesítendő egészségturisztikai referens felsőoktatási szakképzés határozata

A MAB Testület 2023/6/VIII/1 sz. határozata

A Testület nem támogatja az egészségturisztikai referens felsőoktatási szakképzés létesítését a Pécsi Tudományegyetemen.

A Testület által elfogadott szakbizottsági indoklás a MAB Testület határozatához

A szakképzés és a megszerezhető szakképzettség magyar nyelvű megnevezése megfelelő, a képzés az egészségturizmusra specializálódó szakemberek képzését tűzi ki célul. A szakképzés az egészségturisztika területén alkalmazott legkorszerűbb megoldásokat, eszközöket, módszereket ismerteti meg a hallgatókkal. Ugyanakkor a nemzetközi terminológiában nem használatos a „Health Tourism” kategória, ez alatt inkább orvosi (medical) turizmus értendő. Amerikában és az amerikai példát követő országokban a „Wellness Tourism” kifejezés a gyűjtő kategória, és ennek része a hagyományos termálturizmus, szemben a Magyarországon használatos felosztással, ahol az egészségturizmus gyógyturizmusból és wellness-ből áll. Ezek alapján a szakképzettség angol megnevezésére javasolt a „Representative for Wellness Tourism” kifejezés. A szakmai tartalom megfelel a megszerezhető szakképzettség megnevezése alapján szükséges tudásanyagnak, ugyanakkor a megszerezhető tudásanyagon túl az egészségügyben dokumentáló, adminisztratív feladatok elvégzésére is felkészíti a hallgatót, túlmutatva a képzési célon. Bár az egészségügyi (az emberi testre vonatkozó) alapfogalmak azonosak, az egészségturizmus és az egészségügy adminisztrációs igénye és szemlélete alapvetően különbözik.

A szakképzés megfelel a tudás, képesség, attitűd, autonómia és felelősség szempontjából az MKKR 5. szintjének, sőt egyes kompetenciák esetében már magasabb szinteknek való megfelelés jelenik meg. Például az orvosi kezelések ellenjavallatairól szóló tájékoztatás adásának képességére a szakképzésben részt vevő hallgatók nem kapnak képzést az ismeretek és a képességek leírása alapján. Ilyen továbbá az egészségturizmusban használható stresszkezelési eljárások alkalmazására való képesség is, ami ebben a formában nem szakképzési szintű kompetencia. Nem állapítható meg, hogy mit jelent az „Ismeri az egészséges életmód és a gasztronómia összefüggéseit, minőségbiztosítási rendszerét” mondatban szereplő minőségbiztosítási rendszer. Fontos tisztázni, hogy kezel-e az egészségturisztikai referens egészségügyi adatokat („Felelősen alkalmazza szakmája gyakorlása közben a titoktartás szabályait.”). Pontosabb megfogalmazást igényel, hogy mit jelent a „betegút szervezés és –irányítás” kompetencia. A betegutak szervezésével több szakterület képviselői is foglalkoznak, akiknek a kompetenciái, jogosultságai, lehetőségei, illetve tényleges tevékenységei jelentős mértékben eltérnek.

Nem racionális cél, és nincs összhangban a szakképzettség megnevezésével sem, hogy az egészségügy-orientált négy féléves képzésben részt vevő hallgató „Ismeri a közgazdaságtan alapvető összefüggéseit, az intézményi gazdálkodás szabályait, valamint rendelkezik feladatai ellátásához szükséges pénzügyi és számviteli ismeretekkel.” Túlzó és a szakképzettség megnevezéséből nem következő, hogy a szakképesítést szerző „Matematikai és statisztikai ismereteinek birtokában képes statisztikák, jelentések és beszámolók elkészítésére, az adatok elemzésére, és az adatszolgáltatások teljesítésére.”, vagy „Ismeri a finanszírozási, a munka- és egészségvédelemre, valamint a tűz- és balesetvédelemre vonatkozó jogszabályokat”, vagy képes „a fogyasztói igények feltárására”.

A képzés fókuszot vesz az egészségügyi-, gyógyászati-, és wellness-turizmus határterületein. A beadvány egészségügyet és gyógyító-megelőző ellátásokat említ, a képzést orvos- és egészségtudományi képzési területen indítaná, de zömmel a wellness- és gyógyszállókról, és nem az egészségügyi intézményekben ellátott feladatokról szól. A támogató levelek között is gyógyszállók

ajánlásai találhatóak meg. Az adminisztratív segítség, dokumentátor munkakör (biztosítások, adatok kezelése stb.) és a betegútszervezés más kompetenciákat igényel, utóbbi kifejezett egészségügyi ismereteket feltételez, fontos lenne tisztázni a kompetenciahatárokat. Egy jól megszervezett, formalizált képzés szükségessége alapvetően indokolt. A képzést egészségtudományi fókuszúvá kellene átalakítani, vagy más képzési területhez besorolni.

Összefoglalva, a szakképzettség angol megnevezése és a képzési területi besorolás javítást igényel. Egyes kompetenciák (adatkezelés, betegútszervezés, stresszkezelés, tájékoztatás ellenjavallatokról) indokoltsága is újragondolást igényel. A tisztázás érdemben befolyásolná azt is, hogy a nyilvánvalóan határterületen dolgozó egészségügyi referens mely képzési területhez kapcsolódna elsősorban. A szakmai tartalom esetenként túlterjeszkedik a szakképzettség megnevezéséből következő szakmai tartalomra. Nem reális ilyen széleskörű, több szakmát érintő ismereteket átadni a szakképzés keretei között, fókuszálni szükséges. A kompetenciák alapján a szakképzés ebben a formában inkább „kiegyensúlyozott” orientációjú.

Budapest, 2023. június 30.

Prof. Dr. Csépe Valéria
a MAB elnöke